

De nieuwe EU Plantgezondheidsverordening

Doriet Willemen

Redactie Gewasbescherming

Op 14 december 2019 trad de nieuwe Europese fyto-sanitaire regelgeving in werking. De eerstvolgende werkdag hield de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA) een minisymposium over de nieuwe wetgeving.

Reizigers

De belangrijkste reden voor de invoering van de nieuwe verordening is een betere bescherming van de lidstaten binnen de Europese Unie tegen gereguleerde en tegen nieuwe plantenziekten en -plagen. In de praktijk houdt de verordening in dat voortaan alle planten en plantaardige producten die ingevoerd worden in de EU een certificaat nodig hebben. Ook de import van plantaardige producten (bijvoorbeeld fruit) door reizigers en toeristen moet strenger worden. In Australië en de VS zijn dit soort maatregelen al veel langer standaard. Denk maar aan de borden op luchthavens waarop vermeld staat dat het verboden is om etenswaren mee te nemen. Vooralsnog is er nog enige onduidelijkheid over de exacte

EU-regels voor toeristen en de hierop toegestane uitzonderingen.

Nieuwe indeling

In de nieuwe Plantgezondheidsverordening worden schadelijke organismen ingedeeld in een van de volgende drie categorieën:

- **Q-organismen**
Dit zijn organismen (met een beperkte verspreiding binnen de EU) waarvan men introductie, vestiging en verdere verspreiding wil voorkomen.
- **Prioriteitsorganismen**
Dit zijn quarantaine-organismen waarvoor aanvullende eisen gaan gelden omdat ze grote economische en sociale schade, en impact op het milieu kunnen veroorzaken.
- **Regulated Non-Quarantine Pests (RNQP's)**
Deze organismen komen in de EU voor, maar om schade bij vervolgteelt te voorkomen is het nodig om wettelijke eisen op te stellen.

Alle sprekers van het symposium. V.l.n.r. Bram de Hoop (NVWA), Loes den Nijs, Nicole Viaene (ILVO), Geraldine Anthoine (ANSES), Sebastian Kiewnick (JKI), Dick Hylkema (NAO) en Jon Pickup (SASA) (foto: E. Boer)

Overzeese gebieden

Waar de regels voor het vasteland van Europa al ingewikkeld zijn, ligt dat voor de overzeese gebieden nog iets gecompliceerder. Geraldine Anthoine, werkzaam bij het Agence nationale de sécurité sanitaire de l'alimentation, de l'environnement et du travail (ANSES), vertelt dat Frankrijk haar eilanden beschouwt als derde landen wat betreft de plantgezondheidsregels. Dit betekent dat de eilanden in dit opzicht buiten de EU vallen en er plantpaspoorten en controles verplicht zijn in het geval van handel en transport tussen het eiland en het Franse vasteland. Uitzondering hierop zijn bepaalde laag risico fruitsoorten. Frankrijk wil voor de overzeese gebieden specifieke regels opstellen. Ook de Nederlandse Antillen worden als derde landen aangemerkt, ondanks dat ze – deels- tot de Nederlandse gemeenten horen. Aan de andere kant vallen de eilanden Madeira en de Azoren, Portugees grondgebied, weer wel onder de EU-regels.

Brexit

Echter, bovenstaande hobbels vallen in het niet bij de complete chaos en onduidelijkheid waar Jon Pickup (Science and Advice for Scottish Agriculture SASA) in Schotland mee te maken krijgt. Niemand daar weet waar hij aan toe is door de brexit-perikelen. Twee dagen voordat de

nieuwe Europese fyto-sanitaire wet inging, won Boris Johnson de verkiezingen en zal het land de EU gaan verlaten. Tijdens zijn lezing wordt al snel duidelijk dat Pickup niet onverdeeld gelukkig is met de gang van zaken. Ook voor de minder goede verstaanders is het niet te missen dat de Schot geen waardering kan opbrengen voor de wijze waarop de Britse politiek – Boris Johnson voorop – omgegaan is met de brexit. 'En de onzekerheid duurt voort', vertelt hij. 'Wordt Schotland zelfstandig? We weten het niet. Het enige voordeel nu is dat we als eiland hopelijk ziekten en plagen gemakkelijker buiten de deur kunnen houden.'

Nematologie

Verschillende nematoden passeren tijdens het symposium de revu. Ook aangehaalde voorbeelden hebben meestal betrekking op deze organismen. De reden hiervoor is dat de bijeenkomst tegelijkertijd het afscheid is van Loes den Nijs, nematoloog bij het Nationaal Referentie Laboratorium van de NVWA. Onderdeel van haar werk was de detectie, identificatie en regelgeving van nematoden, o.a. in aardappel. Dick Hylkema, voorzitter van de Nederlandse Aardappel Organisatie, benadrukt tijdens de afsluiting van de bijeenkomst het belang van een strenge overheid die met verstand van zaken en met inachtneming van details besluiten neemt en handhaaft.

Oproep bijdragen Gewasbescherming

De redactie van het blad Gewasbescherming verwelkomt graag bijdragen van de leden. Dit kan in verschillende vormen:

- Zelf een (onderzoeks)artikel of opiniestuk schrijven.
- Tip de redactie over een interessant onderwerp of iets waaraan volgens jou meer aandacht besteed moet worden.
- Ben je of ken je jongeren/studenten? Vraag of ze meedoen met de rubriek De Jonge Gewasbeschermers (format opvraagbaar bij de redactie).
- Samenvattingen/presentaties van de werkgroepen.
- Meld je aan als redactielid en geef samen richting aan het blad.

Voor nadere informatie graag contact opnemen met Doriet Willems (e-mail: redactie@knpv.org).

